

4 Δεκεμβρίου 2014

Η αγία Βαρβάρα στην Λαογραφία

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Οι εορτές από 4-6 Δεκεμβρίου ονομάζονται από τον λαό μας «νικολοβάρβαρα».

Για το κρύο των ημερών αυτών λέγεται ότι «η Αγία Βαρβάρα βαρβαρώνει, ο Άη Σάββας σαβανώνει και ο Άη Νικόλας παραχώνει».

Στην Κέρκυρα για τις εορτές αυτές λένουν: «Βαρβαρίτσι-Νικολίτσι, Σάββα τι θέλεις εις την μέση;».

Στην Κεφαλλονιά προσφέρονται στην εκκλησία Κόλλυβα της Αγίας να ευλογηθούν και να μοιρασθούν και λέγονται «σπερνά».

Στην Καστοριά απαγορεύεται το σκούπισμα ολημερίς. Στην Θράκη έβραζαν στις 4 Δεκεμβρίου κουκιά και τα μοίραζαν από ένα σε κάθε οικογένεια για να τα βάζουν στο «σακούλι» τους (το πορτοφόλι) να το «βαρβατιάσει» (γεμίσει) η Αγία.

Ένα σχετικό ποίημα με την γιορτή της Αγίας είναι το εξής:

«Αγιά Βαρβάρα γέννησε και άη Σάββα το δέχτη

Κι'άης Νικόλας έτρεξε και πάει να το βαφτίση.

Αγιά Βαρβάρα γέννησε και Στελιανή το δέχτη

Κι'άης Νικόλας τό'κουσε και πάει να το βαφτίσει», (δηλ. το χιόνι).

Οι ναυτικοί σχετικά λένε : *«Τα'άϊ-Νικολοβάρβα, κατεβασιές και χιόνια, μπουράσκας και τελώνια».*

Στην Σίφνο λένε: «Τα αγιονικολοβάρβαρα ή βρέχει ή χιονίζει».

Οι Πόντιοι ισχυρίζονται : «άε-Βαρβάρα φύσα, άε-Σάββα βρέξαν, άε-Νικόλα σόντσον (χιόνισε)».

Οι Χιώτες όμως λένε το αντίθετο : «Τα Νικολοβάρβαρα κι οι τοίχοι βράζουν».

Στην Νάξο λένε ότι στην τελευταία της ικεσία η Αγία Βαρβάρα έλεγε τα εξής: « Πάρτε όρη τα κάλλη μου, και δάση τα μαλλιά μου κι εσείς αγριοπικροφύλλαδα, πάρτε την ομορφιά μου» και από τότε η πικροδάφνη πήρε την ομορφιά της Αγίας και κάνει όμορφα λουλούδια.

Στα χωριά του Βοΐου φτιάχνονται λαγγίτες που περιχύνονται με σιρόπι για να θυμόμαστε το μαρτύριο της Αγίας όταν της ξερρίζωσαν τα δόντια.

Σε πολλά χωριά βράζονται και μοιράζονται ρεβύθια που συμβολίζουν τα σπυριά της ευλογιάς.

Στην Μ. Ασία οι ανύπαντρες κοπέλλες έφτιαχναν μελόπιττα που μοίραζαν σε τρίστρατο στους περαστικούς για να έχουν καλή τύχη. Το ίδιο και οι μητέρες με παιδιά που φοβούνταν την ευλογιά, μοίραζαν την μελόπιττα αφού την διάβαζε ο ιερέας (=κατάλοιπο λατρείας Θεάς Εκάτης).

Στην Θράκη επίσης προσφέρεται χυλός σιταριού (ο γνωστός ασσουρές) με εννέα είδη δημητριακών και ξηρών καρπών και ζάχαρη που τοπικά λέγεται «Βαρβάρα» και παραπέμπει σε θαύμα της Αγίας με το οποίο δια της βρώσεως του χυλού γλύτωσε τους χριστιανούς από την βρώση των ειδωλοθύτων.

Το παραδοσιακό κέρασμα πάντως για την γιορτή της Αγίας είναι οι λουκουμάδες (καθιερώθηκαν μετά την χρήση τους από το πυροβολικό) και το κονιάκ.

Στο Ύδραμα όπου ο ναΐσκος της Αγίας Βαρβάρας Δράμας, κατά την παραμονή πετάνε μέσα στην φυσική λίμνη караβάκια με αναμμένα κεριά.